

אדר ב' התשע"ו

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

חטא נדב ואביהו

לפרשת שמיני (על פי שיעורים של הרב יונתן גרוסמן והרב חנוך וקסמן)

1. ויקרא ט"א א: "ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל".
2. שמות כ"ד א: "ואל משה אמר עלה אל ה' אתה ואהרן, נדב ואביהו (בני אהרן) ושבעים מזקני ישראל".
3. ויקרא י"א ב: "וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהֱרֹן נֹדֵב וְאֶבִיָּהוּא אִישׁ מִחֶתְתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשְׁיִמוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם. וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה'".
4. ויקרא ט"ז כד - י"ב ב: "ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים... ותצא אש מלפני ה' ותאכל אתם וימתו לפני ה'".
5. רש"י לויקרא י"ב ב, ומקור דבריו בתורת כהנים, שמיני, לב ובבלי, עירובין דף ס"ג ע"א: "ר' אליעזר אומר: לא מתו בני אהרן אלא על ידי שהורו הלכה בפני משה רבן (כלומר שהחליטו מעצמם שהדין מחייב להקטיר קטורת, למרות שמשה לא ציווה על כך); ר' ישמעאל אומר: שתויי יין נכנסו למקדש".
6. ויקרא ט"ז ג-ד: "ואל בני ישראל תדבר לאמר: קחו שעיר עזים לחטאת, ועגל וכבש בני שנה תמימים לעלה, ושור ואיל לשלמים לזבח לפני ה', ומנחה בלולה בשמן, כי היום ה' נראה אליכם".
7. ויקרא ט"ו ו: "ויאמר משה: זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, וירא אליכם כבוד ה'".
8. שמות כ"ד יז: "ויראו את א-להי ישראל... ויחזו את הא-להים ויאכלו וישתו... ומראה כבוד ה' כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל".
9. הרמב"ן לשמות כ"ה א: "וסוד המשכן הוא, שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר, וכמו שנאמר שם: 'וישכן כבוד ה' על הר סיני', וכתוב: 'הן הראנו ה' א-להינו את כבודו ואת גדלו', כן כתוב במשכן: 'וכבוד ה' מלא את המשכן'... והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני. ובבא משה, היה אליו הדבור אשר נדבר לו בהר סיני, וכמו שאמר במתן תורה: 'מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה', כך במשכן כתיב: 'וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת מבין שני הכרובים וידבר אליו'".
10. שמות כ"ד ה: "וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולת, ויזבחו זבחים שלמים לה' פרים".
11. ויקרא ט"ז יח: "וישחט את השור ואת האיל זבח השלמים אשר לעם".
12. ויקרא כ"ג יט: "ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים".
13. שמות כ"ד א-יא: "ואל משה אמר: עלה אל ה' אתה ואהרן, נדב ואביהו ושבעים מזקני ישראל... ויעל משה ואהרן ונדב ואביהו ושבעים מזקני ישראל, ויראו את א-להי ישראל... ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו, ויחזו את הא-להים".
14. שמות כ"ד יז: "ומראה כבוד ה' כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל".
15. ויקרא ט"ז כד: "וירא כל העם, וירנו ויפלו על פניהם".
16. ויקרא י"ג ג: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֹן: הוּא אֲשֶׁר דָּבַר ה' לְאָמֹר, בְּקִרְבֵי אֶקְדָּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכַּבֵּד. וַיֵּדַם אֶהֱרֹן".
17. הרב יונתן גרוסמן נדב ואביהו באו לעבוד את ה' במשכן בתפיסה אליטיסטית הנותנת לכהנים מעמד מיוחד, ואל לא לאדם

הפשוט לנסות ולהתקרב יתר על המידה לה'. הקב"ה מבקש להשרות את שכינתו באופן אחר. על פני כל העם - גדולים כקטנים, כהנים כישראלים - אכבד.

18. שמות כ"ט מב-מה :

"עלת תמיד לדתיכם, פתח אהל מועד לפני ה... ונעדתני שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי... ושכנתי בתוך בני ישראל"

19. ויקרא ט' כג-כד :

"וירא כבוד ה' אל כל העם, ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העלה... וירא כל העם וירנו ויפלו על פניהם."

20. ויקרא ט', כד :

"ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העלה ואת החלבים"

21. ויקרא י' ב :

"ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם"

22. ויקרא ט' ו-ח :

"ויאמר משה: זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'. ויאמר משה אל אהרן: קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם, ועשה את קרבן העם וכפר בעדם, כאשר צוה ה'. ויקרב אהרן אל המזבח..."

23. ויקרא י' א :

ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אתם